

bejdernes Organisationer ned, skønt det er erkendt af en Mangfoldighed af samfundskloge Folk — jeg skal f. Eks. nævne en Kriminalist som Dr. Alexander Kraft ved Vridsløselille Fængsel — at Fagforeningsbevægelsen netop er en af de Bevægelser, der i allerhøjeste Grad tilstopper Forbrydelsernes Kilde. Ikke desto mindre finder man sig fra Magthavernes Side i, at Fagforeningerne slaas ned, at 2—3 af dem tilintetgøres, hvorved ogsaa de Midler tilintetgøres, der skulde stoppe Forbrydelsernes Kilde, og hvorved Forbrydelserne nødvendigvis maa tiltage. Og saa ser man paa dette sørgelige Faktum, som man selv er Aarsag i, og kommer og kræver barbariske Straffemetoder for at raade Bod derpaa. I Stedet for at grave og gøde om Træet for at frembringe gode Frugter, lader man de raadne Frugter vokse frem og giver sig saa til at klippe og skære.

Hvis man har Ret i den Betragtning, der ligger til Grund for Motiverne, at Førraelsen er tiltagende, saa kunde Samfundet ogsaa paa andre Punkter gribe i sin egen Barm, og maaske give sig en Hoveddel af Skylden derfor. Jeg skal nævne, hvorledes vi optugte Børnene i Folkeskolen, i en Religionslære, der er den mærk værdigste Blanding af mild Kristendom og gammeltestamentlig barbarisk Gudsopfattelse. Vi lære Børnene fra den spæde Alder at faa en Opfattelse af Gud, der i Virkeligheden ikke er den kristne Gud, men det gamle Testaments Jehovah, Barbaren, der byder sit Folk at udrydde Kananiterne til sidste Mand med Kvinder og Børn. Et saadant Gudsbillede indprente vi dem, vi give dem en Verdensopfattelse, hvorefter Straf og Hævn er det afgørende, og hvorefter en Gud sætter en Mængde uskyldige Mennesker ind i Tilværelsen, men med Mulighed for Fald, for derefter i al Evighed at pine dem og pine dem med en vis Fryd. I en gammel Salme udmæles dette rædselsfulde Billede af, hvorledes de dømte skulle „tæres“, men ikke „fortæres“, man udmaler sig rigtig denne evige Pinsel. Ja, saadanne grusomme, middelalderlige eller gammeltestamentlige Fantasier opfyldte vi Børnene med fra den spæde Barndomsalder, og saa undrer man sig over, om der skulde komme Pinselslyst og umotiveret hensynsløs Voldsomhed og Grusomhed blandt de voksne derefter. Jeg skal nævne, at dette Samfund ganske vist i Børneskolen indprenter Buddet: Du skal ikke sla ihjel, men naar de paagældende blive voksne, paalægges man dem, at de skulle sla

ihjel paa den mest raffinerede Maade. Dette Samfund er i alt Fald som Nation grundet paa Krigsmoral, paa Voldsmoral, paa Hævnmoral. I de herskende Kredse mellem Nationerne som saadanne betragter man det som den selvfølgeligste Sag af Verden, at man har Lov til at tage sin Tilflugt til Næveretten. Her sidder fremdeles Retten i Spydstagen, den store Nation har Lov til paa bølgeagtig Maade at overfalde den lille. Og da England foretog sit Bølleoverfald paa den sydafrikanske Republik, hvor var den højtærede Justitsministers Sympati da henne? Den var paa Bøllens, den store Bøllens Side, der begik Overfaldet.

Formanden: Det er ikke heldigt at bruge et saadant Udtryk om en fremmed Magt.

Borghjerg: Jeg tænkte ikke paa den engelske Nation, jeg ved, at dens store Flertal den Gang var uskyldig, men jeg tænkte paa de Magthavere, som den Gang anførte dette Overfald. Da var den højtærede Justitsministers Sympati paa Overfaldernes Side, medens humane Menneskers Sympati sikkert var paa den svages, den overfaldnes Side. Men en saadan Krigsmoral oplære og opøve vi Folk i, og saa undre vi os over, om denne Krigsmoral er gaaet voksne, forsømte og af Naturen daarlig udrustede Mennesker i Blodet, vi undre os over, at Folk med daarlig Arv, elendig Opdragelse og maaske ødelagte ved nødtvungen Arbejdsløshed, tillade sig i det private Liv at praktisere den Moral, som Nationerne benytte i det offentlige Liv. Men jeg vil sige, at dette Samfund maa jo næsten frembringe saadanne Sygdomsfænomener, som der her er Tale om, og som man nu vil raade Bod paa ved Hjælp af denne mærkelige Metode. I dette Samfund er det netop den stærkeres Ret, som gælder, der er det netop den stadig haardere Kamp for Tilværelsen, som Motiverne tale om, der bevirker, at den stærkere slaar den svagere ned. Det gælder ogsaa i det økonomiske og det sociale Liv, at de ubemidlede, de svage og fattige se, hvordan den stærkere, den hensynsløse, den brutale kommer frem, medens den humane, den retsindige, den ædelttænkende og fintfølende Mand ofte maa blive nede og holdes tilbage. Brutaliteten sejrer, det have vi — havde jeg nær sagt — et nærliggende Eksempel paa ved denne Lejlighed. I dette Samfund se vi Ting gaa for sig, som blive ustraffede. I Som-